

UVELJAVLJA SE ZDRAVA PAMET

Že nekaj časa smo na Tržaškem opažovali, kako se vedno bolj poglobljajo spori v vodilni plasti Liste za Trst. V torek, 8. t.m., pa je bilo uradno javljeno, da je bivši tajnik »Liste« in nekdanji tržaški socialistični podžupan, sedanji deželni svetovalec Gianni Giuricin ustanovil s somišljeniki novo politično skupino, imenovano Občinska lista (Lista civica). V deželnem svetu ima ta skupina dva svetovalca, najvidnejši njen predstavnik na Tržaškem pa je predsednik pokrajine Gianni Marchio, ki so ga ustanovitelji nove politične formacije pozvali, naj ne odstopi, kot se je glasil sklep Liste za Trst, katere glavni in nesporni voditelj je odvetnik Manlio Cecovini. V sklad s sporazumom, ki ga je bila »Lista« sklenila s tržaško Krščansko demokracijo, bi dr. Cecovini moral postati župan v Trstu, predsednika pokrajine pa bi zamenjal krščanski demokrat Locchi.

Ne glede na razplet dogodkov znotraj Liste za Trst je že sedaj povsem jasno, da se ta politična formacija, ki smo jo takoj ob nastanku primerjali s koroškim Heimatdienstom, naglo bliža svojemu zatonu. Nastala je po podpisu osimskega soprazuma med Italijo in Jugoslavijo, in sicer predvsem v znak protesta, ker je Italija pristala na dokončno ureditev svoje vzhodne meje, s čimer se niso strinjali vodilni predstavniki starega in novega iredentizma v Trstu, in v znak protesta proti perspektivi, ki jo za Trst odpira osimski sporazum, se pravi gospodarskemu in drugemu sodelovanju s sosedno državo ob Jadranu, pri čemer velja omeniti tudi pravično in pošteno ureditev vprašanja slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji.

Listi za Trst se je na taki osnovi kmalu posrečilo zbrati sorazmerno veliko število glasov, tako, da je postala proti koncu prejšnjega desetletja stranka relativne večine v Trstu s številnim predstavnštvom v občinskem svetu in celo s svojim županom. Njena politična afirmacija je povzročila hudo krizo v do tedaj vodilnih strankah leve sredine, s Kršč. demokracijo na čelu, osip glasov pa je bil viden tudi pri komunistični opoziciji, kar pomeni, da je politično življenje v Trstu vidno naredilo korak nazaj. To je bila naravna, rekli bi celo nujna posledica dejstva, da so z nastankom in z afirmacijo »Liste« dobile veliko potuho tiste sile, ki so zavestno proti sodelovanju s sosedno državo in tudi proti poštenemu ureditvi odnosov med večino in manjšino na Tržaškem in v vsej deželi Furlaniji - Julijski krajini. Naj nacionalisti in njihovi prijatelji še tako tajijo, je očitno,

nadaljevanje na 3. strani ■

Gospodarska komisija Ssk o termocentrali na premog

Gospodarska komisija Slovenske skupnosti je preučila sklepno poročilo posvetovalnega znanstvenega odbora o termoelektrarni na premog pri Orehu. Pri tem je ugotovila, da je omenjeni znanstveni odbor, ki ga je bila imenovala deželna uprava, korektno in glede na poverjeni mu mandat opravil svojo nalogo. Vzel je namreč v pretres glavne aspekte in probleme, povezane z izgradnjo termoelektrarne na premog na področju Oreha v Miljskem zalivu, jih obravnaval v luči sodobnih znanstvenih metod in spoznanj za preprečevanje škodljivih posledic.

V sklepnem poročilu je odbor znanstvenikov postavil nekaj načelnih pogojev za morebitno izgradnjo termoelektrarne:

1. odvajanje tople vode mora potekati na odprtem morju in ne v bližnjem Miljskem zalivu, tako da se temperatura morske vode zaradi pritoka tople vode iz električne centrale ne dvigne za več kot 3 stopinje Celzija, kot predpisuje italijanski zakon;

2. skladiščenje premoga in zadevne manipulacije v zvezi z raztovarjanjem le tega z ladij in prenosom do elektrarne morajo potekati v sistemu zaprtega prostora. Če ni zadoščeno tema temeljnima pogojeva, je zgraditev termocentrale nemogoča, ker bi bila v nasprotju z obstoječimi italijanskimi zakoni, ki že tako dopuščajo

višje mere tolerantnosti kot druge evropske in severnoameriške države.

Odbor je poleg tega kritično opozoril na nekatere še sporne probleme, ki so bistvene važnosti za posledice na okolje in na človeka.

SSk je že pred dvema letoma prva med političnimi organizacijami na Tržaškem zavzela odklonilno stališče o postavitvi termoelektrarne na premog in to stališče utemeljila s tehtnimi razlogi strokovnega, gospodarskega, ekološkega in mednarodnega značaja.

Danes — po objavi študije znanstvenega odbora — lahko samo še bolj prepričano potrdi svoje nasprotovanje postavitvi termoelektrarne v Miljski zaliv. Razlogi so v glavnem vsi tisti, ki jih izčrpneje in dokumentirano navaja tudi sklepno poročilo znanstvenikov. Hkrati SSK želi v podporo svojemu stališču naknadno podčrtati še naslednja dejstva in okoliščine:

1. v pasu od 8 do 10 km od načrtovane termoelektrarne živi (samo tostran meje v Italiji) nad 250 tisoč ljudi, ki bi nosili vse posredne in neposredne posledice objekta. Od teh posledic je res nekaj pozitivnih (gospodarski razvoj nekaterih dejavnosti, določeno število zaposlenih, finančni priliv v krajevne uprave in podobno), znatno več pa je negativnih, ki jih pozitivni učinki nikakor ne morejo odtehtati.

dalje na 2. strani ■

SLOVENSKA SKUPNOST in slovenske šole v Gorici

Pred dnevi se je v Gorici sestalo pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti in vzelo v pretres kočljivo ter aktualno vprašanje stavb za slovenske šole v Gorici. Ugotovilo je, da se kljub naporom do sedaj še ni posrečilo doseči nič konkretnega in da zato preti v bližnji prihodnosti slovenskim šolam izgon iz stavbe bivšega malega semenišča, v kateri so danes nastanjene. Slovenska skupnost meni, da sta edini možni rešitvi za naše šole ali odkup bivšega malega semenišča ali izgradnja novega slovenskega šolskega središča.

Zato je tajništvo Slovenske skupnosti pozvalo svoja odbornika na goriški občini in na pokrajini, naj se zavzameta, da takoj pride do izgotovitve potrebnih načrtov za zidavo novih stavb na in ta namen že določenem zemljišču v južnem predelu mesta, če bi se izkazalo, da obstajajo nepre-

mostljive ovire za odkup bivšega malega semenišča. Odbornika se bosta v tem primeru zavzela, da bodo uradi vložili prošnje na vse pristojne oblasti in da se mobilizirajo vse politične sile v skupnem naporu za financiranje zgradbe v okviru celokupnih načrtov, ki jih pokrajinska uprava vsako leto predloži deželi.

Slovenska skupnost pa odločno zahteva, naj slovenski dijaki ostanejo v sedanji stavbi vse dotlej, dokler se ne dogradijo nova poslopja. Stranka je odločno proti predlogu, da bi se slovenske šole začasno naselile po drugih stavbah v mestu.

Tajništvo Slovenske skupnosti poleg tega javlja, da je za sredo, 16. aprila ob 18.30, sklicala javni posvet o možnih rešitvah vprašanja stavb za slovenske šole v mestu. Posvet bo v dvorani Palace hotela v Gorici.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 13. aprila, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Slovenske popevke; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: Jožko Lukeš; »Pismo v morju«, radijska igra; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Prva repriza: Aleksander Marodič: Nevidna bojišča: »Otožna romanca«, radijska pripoved; 15.10 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditev; 18.30 Prenos 1. in 2. polčasa košarkarske tekme Jadran - Victors Monza, ob 19. uri: Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 14. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Revija »Primorska poje«: moški zbor »Skala« iz Gabrij in mešani zbor »Pod lipo« iz Barnasa; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Iz šolskega sveta; 15.00 Otroški kotichek: »Glasbene pravljice«; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Violinistka Hae-Sun Kang in pianistka Véronique Foursin v goriškem Avditoriju; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 15. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Med Brdi in Jadranom; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Violinistka Hae-Sun Kang in pianistka Véronique Foursin v goriškem Avditoriju; 18.00 Franček Rudolf: »Izvoz dečkov in deklic«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 16. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Revija »Primorska poje«: moški zbor »Novi Sv. Anton« iz Trsta in mešani zbor »Lipa« iz Bazovice; 14.10 Gospodarska problematika; 15.00 Revija otroških in mladinskih zborov »Pesem mladih 1986«; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Pravljičica na Slovenskem; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 17. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Slovenska popevka; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Ne prezimo!; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 18. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 19. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Sopranistka Olga Gracelj in pianistka Neva Merlak; 11.10 Melodični orkestri; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Etnična pripadnost in zavest; 15.00 Otroški kotichek: »Kaj je na koncu sveta?«; 16.00 Zbornik: Zgodovina je vedno že svoja lastna zgodba; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 1. mednarodno tekmovanje za izvedbo komorne skladbe s klavirjem »Sergio Lorenzi« v Trstu; 18.00 Dramska vetrovničica: Aleksander Marodič: Nevidna bojišča: »Tisoč na en mah...«, radijska pripoved; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Gospodarska komisija Ssk...

■ nadaljevanje s 1. strani

Prizadeti prebivalci (posebno še tržaške, miljske in dolinske občine) bi tako morali plačati previsok »davek« za proizvodnjo energije, ki je Trst ne potrebuje in bi v glavnem šla v druge dežele;

2. za vedno bi bile uporabljene zadnje razpoložljive površine v industrijski coni, kjer bi se lahko razvile druge tehnološko sodobne »čiste« industrije;

3. ne smemo pozabiti, da bi za prenos električne energije morali zasesti za daljnovode še znaten pas ozemlja, vsaj do Padrič ali celo do Tržiča;

4. objekt je v nasprotju s celotno zamisljivo bodočega razvoja Trsta kot središča za znanstvene raziskave in tehnološke uporabe zadevnih izsledkov (glej znanstveno središče pri Miramaru, raziskovalno področje pri Padričah, sinhrotron, center UNIDO) in še posebej s perspektivami novih turističnih pobud v teku ali v načrtu (v Miljskem zalivu in ob tržaški obali nasplah);

5. upoštevanje vseh varnostnih pogojev bi znatno povečalo investicijske in obratovalne stroške, tako da investicija ne bi bila več ekonomsko zanimiva;

6. iz navedenih razlogov ustanova ENEL ne namešča najsodobnejših naprav za preprečanje vseh škodljivih posledic takšnih elektrarn, kar potrjujejo vsi dru-

gi podobni primeri v državi in odklanja uporabo metana ob posebnih klimatskih pogojih;

7. v državi danes ni oblastnega organa, ki bi učinkovito nadzoroval izvajanje sprejetih obveznosti proti onesnaževanju, zlasti ne v pogledu velikih podjetij z državnim kapitalom (kot je primer ENEL-a);

8. odlaganje velikih količin pepela in blata iz čistilnih naprav ostaja še odprto vprašanje. Odločno je treba odkloniti vsak namig na možnost odlaganja v kraške doline in jame;

9. poseben problem — ki ga študija skoraj ne upošteva — predstavlja onesnaženje zraka na večjo razdaljo tako na italijansko obalo (Gradež, Lignano) kakor čez mejo v bližnja naselja na jugoslovanski strani, in to bodisi na kmečka bodisi na turistična središča.

Končno naj opozorimo, da odbor znanstvenikov ni niti načel zdravstvenega aspekta, predvsem kar se tiče povečane obolevnosti na dihalnih organih.

Zaradi vseh omenjenih razlogov SSK potrjuje svoje nasprotovanje postavitvi takšnega objekta, kot je načrtovana termoelektrarna na premog v Miljskem zalivu, in obenem poziva ostale politične sile in dejavnike, da osvojijo potrebo po večjem in smotrnejšem osveščanju javnosti o tej problematiki.

Začel se je vsedržavni kongres KPI

V Firencah se je v sredo, 9. t.m. začel 17. vsedržavni kongres italijanske komunistične stranke, ki se bo končal v nedeljo. Nekaj dni prej je bila v Rimu tiskovna konferenca, na kateri so strankini predstavniki povedali veliko podatkov o kongresnih pripravah in značilnostih. Član tajništva Occhetto je podčrtal, da je bila vsa predkongresna razprava demokratična in javna, česar ni mogoče reči o drugih strankah, saj na primer mesec dni pred začetkom demokrščanskega kongresa še ni bil objavljen noben kongresni dokument.

Predkongresne priprave so zajele skoraj 350 tisoč članov partije. To je 22 odstotkov vseh vpisanih komunistov. Na 11 tisoč 865 sekcijskih kongresih se je od 350 tisoč udeležencev prijavilo k razpravi nad 86 tisoč prisotnih. Za kongrese 127 partijskih federacij so izvolili več kot 31 tisoč delegatov. Na kongresih federacij so odobrili 938 predlogov za popravke program-

skih dokumentov, ki so bili osnova za razpravo.

Na vsedržavnem kongresu, ki se je začel v sredo, sodeluje 1.091 delegatov. Med njimi je 23 odstotkov žensk. Partijskih funkcionarjev je 30 odstotkov. Skoraj polovica vseh vsedržavnih delegatov ima od 30 do 40 let.

Kongres spremlja več kot 580 časnikarjev, kot gostje pa so tam še predstavniki zelo številnih tujih komunističnih in levičarskih strank. Edini gost, ki bo spregovoril, pa bo predsednik Evropskega parlamenta. Prvič sta prisotni uradni delegaciji zahodnonemških socialnih demokratov in britanskih laburistov. Med komunističnimi strankami niso bile povabljeni albanska in afganistanska, ker z njima italijanski komunisti nimajo stikov, ter kanadska in portoriška, ker sta zanemarljivo majhni.

Poleg skupnih zasedanj bodo na kongre-

dalje na 5. strani ■

Slovenski pravniki na Koroškem

Dne 4. in 5. aprila so na Koroškem zasedali slovenski pravniki iz republike Slovenije, dežele Furlanije - Julijske krajine in s Koroškega. Razpravljali so o problematiki podjetij, ki delujejo v okviru obmejne prometa. Zasedanje, ki ga je vodil dr. Franci Zwitter, je bilo v vasi Bilčovs.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc in deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago

Štoka sta izkoristila priložnost za daljši pogovor o nekaterih vprašanjih, ki pobleže zanimajo zamejske Slovence. Soglašala sta, da je treba dati večji poudarek zahtevam, ki jih koroški in primorski Slovenci postavljajo na pravnem področju. Zavzela sta se za tesnejše stike med obema narodnostnima skupnostima, pri čemer je treba zlasti upoštevati dejstvo, da je dr. Štoka postal pred kratkim predsednik deželne komisije za kulturo in šolstvo.

Nova vzporeditev valut

Evropska gospodarska skupnost se je sporazumela o novem razmerju med valutami držav članic, katerih je po pristopu Španije in Portugalske dvanajst.

Finančni ministri so na zasedanju na Nizozemskem sklenili, da ovrednotijo zahodnonemško marko in nizozemski goldinar za 6,2 odstotka v razmerju s francoskim frankom, za tri odstotke v razmerju z italijansko liro in z irskim funtom šterlingom ter za dva odstotka v razmerju z belgijskim in luksemburškim frankom in z dansko krono.

Točneje povedano, se je italijanska lira razvrednotila za 2,9 odstotka v razmerju z marko in goldinarjem ter za en odstotek v razmerju z dansko krono in belgijsko-luksemburškim frankom, medtem ko je ovrednotena za 3,1 odstotka v razmerju s francoskim frankom. Posledice bi se morale pokazati predvsem v zunanji trgovini, v kateri vsaj začasno razvrednotenje pomeni olajšanje izvoza. Seveda pa so za stabilni izvoz potrebni še drugi ukrepi.

Evropski denarni sistem o razmerju med valutami držav članic so ustanovili 13. marca 1979. Sistem določa srednji tečaj, glede katerega lahko druge valute nihajo za dva in pol odstotka navzgor in navzdol razen lire, kateri je dovoljeno nihanje do 6 odstotkov. Britanski funt šterling se še ni pridružil temu nihanju, čeprav pridruženje napovedujejo. Članice sistema pravitako še niso Grčija ter Španija in Portugalska.

V zadnjih sedmih letih je prišlo do večjega števila novih vzporeditev valutnih razmerij v evropskem denarnem sistemu. Marka je bila ovrednotena za 12,6 odstotka in goldinar za 7,88 odstotka. Razvrednoteni pa so bili irski funt šterling za 8,55 odstotka, belgijsko-luksemburški frank za 11,99 odstotka, danska krona za 12,83 odstotka, francoski frank za 15,53 odstotka in lira za 24,49 odstotka.

Italijanski zakladni minister Gorja je dejal, da je Italija dosegla cilj, ki je v skladu s protiinflacijsko politiko vlade. Vendar pa si gospodarski operaterji ne smejo delati utvar, da bodo njihovi problemi glede plač in dobičkov in preustrojitve podjetij rešeni s tečajnimi manevri valut.

—o—

TODOR ŽIVKOV POTRJEN

Dne 5. t.m. se je v Sofiji zaključil 13. kongres bolgarske komunistične partije. Kongres je trajal štiri dni in ga je vodil Todor Živkov, ki je že 30 let na čelu bolgarske komunistične partije. V svojem dolgem poročilu je Živkov poudaril, da morajo bolgarski komunisti sprejeti tehnološki izziv kapitalističnega Zahoda in graditi napredni socializem, pri čemer morajo prenoviti metode, oblike in kakovost dela. Za doseg tega cilja je Živkov predlagal pomembne spremembe strukturnega značaja in se hkrati zavzel za vključitev mladih na vodilne položaje

Škandal z zastrupljenim vinom

Po vsej Italiji se nadaljujejo pregledi vina zaradi strahu, da zastrupljeno vino z visoko količino metilnega alkohola povzroči še nove žrtve. Oblasti so v številnih mestih zaplenile veliko število steklenic, ki prihajajo iz kleti nepoštenih proizvajalcev. Zaprli so tudi več takih podjetij in aretirali njihove predstavnike.

Kršanski demokratični senator D'Amelio je predlagal, naj bi povsem ustavili prodajo vina v Italiji, dokler se ne pregleda vsa proizvodnja. Za tako hude predloge pa se zaenkrat niso odločili niti v tujini, če izvažamo Dansko, ki je prepovedala prodajo italijanskega vina.

V poslanski zbornici je v torek, 8. t.m. zasedala komisija za kmetijstvo, ki je začela pregledovati zakonske predloge proti ponarejanju živil in vina. Gre za zakonska besedila, ki že dolgo ležijo v parlamentu, tragična afeta pa jih je silovito postavila na dnevni red. V glavnem gre za predloge ministrstva za kmetijstvo in pa komunistične ter demokratične stranke. Poleg strožjih kazni predvidevajo preventivne ukrepe, kot so okrepitev služb za ugotavljanje pretvorb in pa uvedba pravega popisa za vinsko proizvodnjo, ki naj bi ga izvedle občine. Te naj bi imele seznane kmetijskih podjetij in vinogradnikov, trgovcev in prodajalcev, da bi imeli natančen pregled na tem področju.

V torek, 8. t.m., so se sestali v Bruslju visoki funkcionarji kmetijskih ministrstev držav članic vropske skupnosti. Zaenkrat pozitivno ocenjujejo ukrepe italijanskih oblasti zoper širjenje zastrupljenega vina. Ker so podobni škandali prizadeli v preteklosti tudi nekatere druge države, bi želeli zdaj izdelati skupna pravila za vso EGS. Med dosedanjimi predlogi je osnovevanje stalne inšpekcijske službe Evropske skupnosti za vino, podobno kot so jo lani postavili za olje. Tudi Evropski parlament bo na zasedanju od 14. do 18. aprila razpravljal o vinu, ki je smrtno nevarno zaradi metilnega alkohola.

V vseh državah so uvedli stroge preglede italijanskega vina. Kot smo omenili, je Danska prepovedala njegov uvoz. Zahodna Nemčija se zaenkrat še ni odločila

za tak korak, čeprav ga mnogi zagovarjajo. Splošna prepoved bo nastopila le, če se bo izkazalo, da se pojav tako širi, da ga ni mogoče nadzorovati. Bolj ostri so v Avstriji. Kmetijski minister Haiden je izjavil, da so z Dunaja poslali v Rim strokovnjaka, da bi dobil točne podatke o zastrupljenem vinu, vendar se italijanske oblasti niso zmenile zanj. Če Italija ne bo dala točnih informacij, bo Avstrija prepovedala uvoz italijanskega vina.

—o—

DOLGOVI TRETJEGA SVETA

Zaostale dežele ali države tako imenovanega tretjega sveta so vedno bolj zadolžene. Zdaj dolgovi znašajo že tisoč 10 milijard dolarjev. Lani so te dežele morale zaprositi za podaljšanje dolgov v znesku okrog 95 milijard dolarjev.

O zadevi bodo razpravljali tudi finančni ministri Evropske gospodarske skupnosti, od katere so odvisne številne zaostale dežele.

—o—

Uveljavlja se zdrava pamet

■ nadaljevanje s 1. strani

da je nadaljnji pozitivni razvoj Trsta predvsem odvisen od rešitve teh dveh problemov, kati v nasprotnem primeru je veliko mesto v Severnem Jadranu zapisano počasni, a gotovi smrti. Tudi zadnji »paket za Trst in Gorico«, se pravi skupek milijard, namenjenih nadaljnjemu razvoju Tržaške in Goriške, predpostavlja urejenost zainteresiranega območja. Urejenosti pa ne more biti, če se del prebivalstva čuti ogroženega v lastni identiteti, zaradi česar bo prej ali slej reagiralo, v oblikah in na način, ki ju trenutno ni mogoče niti predvidevati.

Upamo, da razkroj znotraj Liste za Trst vendarle kaže, kako se začenjajo uveljavljati racionalni elementi v tem gibanju, se pravi, da se pričinja, po domače povedano, uveljavljati zdrava pamet, kar je vsakakor zdrav pojav, ki ga moramo samo pozdraviti.

PROSTOR MLADIH

6. skavtsko športno srečanje Trst - Gorica - Koroška

V soboto, 12. aprila, in v nedeljo, 13. aprila, se bo v Celovcu odvijalo tradicionalno športno srečanje, na katerem bodo sodelovali skavti iz Trsta, Gorice in Celovca. Letos bo tovrstno srečanje že šestič po vrsti. Prva štiri srečanja so se omejevala samo na člane Slovenske zamejske organizacije, lansko leto pa so se srečanja prvič udeležili tudi skavti iz Koroške.

Tržaški in goriški skavti bodo odpotovali proti Celovcu že v soboto popoldne, prenočili pa bodo v novem Modestovem domu v Celovcu. Naslednjega dne bodo po

jutranji nedeljski maši na sporedu športne tekme. Skavti bodo tekmovali med seboj razdeljeni v dve kategoriji, in sicer: starejši ('69-'72) in mlajši ('73-'76). Pomerili se bodo v odbojki, nogometu, v igri med dvema ognjema, troboju (šah, vlečenje vrvi in namizni tenis) in gimkani.

Nagrajeni bodo najbolje uvrščeni v vsaki igri in kategoriji ter pokrajina, ki bo zbrala največ točk.

Tržačani in Goričani se bodo vrnili domov v nedeljo zvečer okoli 22. ure.

Zasanjana koala

Pred kongresom Ssk v Trstu

Slovenska skupnost v Nabrežini

Dne 4. t. m. se je v Šempolaju sestal svet Slovenske skupnosti, ki je bil izvoljen na zadnjem kongresu sekcije za občino Devin-Nabrežina.

Na dnevnem redu je bila izvolitev sekcijskega tajnika in članov tajništva. Za političnega tajnika je bil soglasno potrjen Ivan Breclj, v tajništvo pa so bili izvoljeni Antek Terčon, Mario Kralj, Jože Škerk, Drago Legiša in Orlando Zbogar. Člani tajništva so dalje vsi trije izvoljeni predstavniki Slovenske skupnosti v občinski upravi, in sicer župan Bojan Brezigar, odbornica Marinka Terčon in svetovalec Martin Breclj. Organizacijski tajnik je Mario Kralj, blagajnik pa Marinka Terčon. V bistvu je bilo potrjeno dosedanje tajništvo, pri čemer so med razpravo vsi soglašali, da je treba vodilno ekipo ohraniti, ker je v zadnji mandatni dobi dosegla na volitvah takšne uspehe, kakršnih Slovenska skupnost v Nabrežini še ni imela.

Na seji je župan Brezigar poročal o delovanju občinske uprave, Antek Terčon je opozoril na spomladanski izlet, ki ga bo sekcija priredila konec maja, Martin Breclj pa se je zavzel za ohranitev tradicije Naših praznikov, ki so tudi pomembna politična manifestacija. Na seji so obširno govorili o organizacijskih problemih in o pokrajinskem kongresu Slovenske skupnosti, ki bo prihodnjo soboto in na katerem bo nabrežinska sekcija sodelovala z osmimi delegati.

S kongresa v Zgoniku

V prostorih večnamenskega centra v Zgoniku je v soboto, 5. t. m., potekal redni kongres zgoniške sekcije Slovenske skupnosti. Uvodno poročilo je podal tajnik Jožko Gruden, ki je podrobno orisal politični razvoj v občini v zadnjih štirih letih in vlogo, ki jo je v njem odigrala Slovenska skupnost. Njegova izvajanja ja dopolnil načelnik svetovalske skupine Ssk v zgoniškem občinskem svetu Srečko Gruden, nakar se je razvila razprava. Zadnji del kongresa, na katerem so kot gostje posegli tudi pokrajinski tajnik Ssk Harej, njen deželni predsednik Dolhar, tržaški občinski svetovalec Lokar in devinsko-nabrežinski občinski svetovalec Breclj, je bil namenjen pripravi na strankin pokrajinski kongres.

Tajnik Gruden je v svojem poročilu najprej ugotovil, da se tudi v zgoniški občini pojavljajo zaskrbljujoči znaki protislovenskega pritiska. Njihov izvor je treba iskati v nerazumevanju med slovenskimi domačini in italijanskimi priseljenci, katerih prihod v občino je omogočila zgrešena politika občinske uprave. Ob kritičnem ocenjevanju delovanja občinskega odbora je Gruden obravnaval tudi problem variante občinskega regulacijskega načrta in prizadevanja Ssk, da ne bi prišlo do ustanovitve obsežnega naravnega parka, ki bi dejansko pomenila razlastitev slovenske

zemlje, saj bi njeni lastniki ne mogli z njo kolikortoliko svobodno razpolagati. Govornik se je kritično obregnil tudi ob nekatere večje občinske naložbe iz zadnjih let, kot je npr. izgradnja teniškega igrišča, ki ga nihče ne uporablja. Ssk, je dejal Gruden, je v preteklosti skušala biti kritična politična vest v občini, pri čemer se je ozirala na resnične potrebe in zahteve slovenskega življa, ne da bi jih podrejala tujim interesom.

V razpravi je prišla do izraza predvsem potreba po utrditvi organizacijske strukture stranke v zgoniški občini. Udeleženci so se zavzeli za nadaljevanje tradicije Naših praznikov, ki jih sekcija že vrsto let uspešno prireja. Poleg tega so podčrtali potrebo, da se pogostejše sestaja sekcijso vodstvo, kar bi omogočilo boljše spremljanje razvoja političnih dogodkov, kakor tudi vzpostavitev tesnejšega stika s prebivalstvom.

V novi sekcijski odbor so bili izvoljeni Jožko Gruden, Miro Briščak, Just Škrli,

POKRAJINSKI KONGRES SSK NA TRŽAŠKEM

OPČINE — FINŽGARJEV DOM

SOBOTA 12. APRILA 1986, OB 16.00

Dnevni red:

- pozdrav predsedstva
- dopolnila in spremembe statuta
- poročilo pokrajinskega tajnika
- pozdravi gostov

(kratek premor)

- razprava in razrešnica
- volitve: pokrajinskega sveta, predsedstva kongresa, nadzornega odbora in razsodišča.

KONGRES BO POTEKAL V DVO-RANI FINŽGARJEVEGA DOMA NA OPČINAH — NARODNA 89

Peter Grilanc, Janko Kocman, Anton Ščuka, Slavko Škrli, Vladimir Rebula, Mario Milič, Zdravko Skupek, Boris Živec in Miroslav Žigon, po statutu pa ga sestavljajo tudi občinski svetovalci Srečko Gruden, Zoran Rupel in Srečko Stolf. Ob koncu zasedanja so bili imenovani trije delegati, ki bodo sodelovali na sobotnem pokrajinskem kongresu Ssk.

Kongres sekcije Ssk za Sv. Jakob

Sekcija Slovenske skupnosti za Sv. Jakob je imela v torek kongres za pripravo na pokrajinski kongres Ssk, ki bo 12. aprila na Opčinah.

Udeleženci so obravnavali tudi nekatere pereče krajevne probleme, predvsem kar zadeva odnos šentjakobske rajonske konzulte do slovenske stvarnosti. Prihaja namreč do nerazumljivega popuščanja, ki

se skorajda simbolično kaže tudi na zunaj: od nekoč dvojezične table na sedežu konzulte je ostal samo italijanski del ... Boleče se kažejo posledice dejstva, da pri zadnjih rajonskih volitvah za nekaj glasov ni bil izvoljen kandidat Slovenske skupnosti. Sekcija misli, tudi v sodelovanju z ostalimi slovenskimi krajevnimi organizacijami, odločno nastopati v obrambo pravic slovenskega prebivalstva.

Na zasedanju pri Sv. Jakobu so predstavniki Ssk tudi poudarili potrebo po tesnejših stikih med strankinimi sekcijami s področja tržaške občine, kot tudi stalnega sodelovanja omenjenih sekcij z občinskim svetovalcem in odbornikom Ssk. Kot že na kongresu Mestne sekcije Ssk je tudi na sestanku pri Sv. Jakobu prišlo do predloga o povezovalnem telesu sekcijsoh vodstev območja tržaške občine.

Vsi udeleženci so odločno obsodili predloge PSI o spremembi deželnega volilnega zakona na škodo manjših strank, saj bi tako izključili iz deželnega sveta tudi edino slovensko stranko, in to v deželi, ki je nastala prav zaradi prisotnosti slovenske manjšine. Poudarili pa so tudi, da bo — tudi v primeru odobritve takega nepravilnega zakona — Ssk vsekakor zahtevala, da omejevalno določilo ne velja za manjšinske stranke. Tak je položaj tudi v Zvezni republiki Nemčiji, ki je najbolj znana po svoji 5-odstotni meji pri volitvah. Podobni mehanizmi pa veljajo še za Dolino Aoste in pa za Ladinco v bocienski pokrajini, če se ozremo na položaj v Italiji. Ssk bo branila svojo prisotnost v deželnem svetu na vseh političnih, a tudi juridičnih ravneh.

Sekcija Ssk za Sv. Jakob je ob koncu določila 4 delegate za strankin pokrajinski kongres, kot tudi sekcijso odbor, ki bo poskrbel za nadaljnje delo.

Kongres dolinske sekcije Slovenske skupnosti

V soboto, 5. aprila, je v mali dvorani občinskega gledališča »F. Prešeren« v Boljuncu imela kongres dolinska sekcija Slovenske skupnosti. Poročilo o delovanju v zadnjem obdobju je podal tajnik Sergij Mahnič, ki je obravnaval vse javne dogodke in probleme, s katerimi se je sekcija morala soočati, od graditve hitre ceste in variant regulacijskega načrta pa do lanskih občinskih volitev in znanih načrtov o termocentrali na premog pri Orehu in o upepeljevalniku.

V razpravo, ki je sledila, so posegli še razni prisotni občani in jo dopolnili s konkretnimi problemi nekaterih krajev v občini ter o kmetijskih in drugih gospodarskih dejavnostih v luči bodočega splošnega razvoja.

V imenu pokrajinskega izvršnega odbora je kongres pozdravil in posegel v razpravo Ivo Jevnikar, ki je orisal priprave za pokrajinski kongres stranke 12. aprila in obrazložil razloge, zaradi katerih sekcije obsojajo namero PSI na deželni ravni, da bi se manjšim strankam onemogočila izvolitev predstavnikov v deželni svet, če lista ne doseže vsaj 4 odstotkov glasov v enem okrožju, kar je za Ssk nesprejemljivo.

Na kongresu je sekcija izvolila delegate na pokrajinski kongres in vodstveni odbor.

Sestanek v Štarmarju

V okviru priprav na pokrajinski kongres Slovenske skupnosti v Trstu je bil 7. t.m. v Štarmarju sestanek, za katerega je dala pobudo strankina miljska sekcija. Pod vodstvom tajnika Danila Šavrona so prisotni razpravljali o odpustih v čistilnici Aquila, nato pa se je razvil obširen razgovor o načrtu za izgradnjo premogovne električne centrale v Miljskem zalivu, ki ji Slovenska skupnost odločno nasprotuje.

O tem vprašanju je prisotnim obširno in strokovno poglobljeno govoril inž. Franko Piščanc. Razprave sta se udeležila na vabilo sekcije tudi miljski občinski odbornik Vodopivec in krajevni konzultor Tarlau.

Drugi del sestanka je bil posvečen vrsti krajevnih upravnih problemov, od razsvetljave in stanja cest do počasnosti v izgradnji socialnega centra v Štarmarju, od propadanja tamkajšnje starodavne cerkvice do problemov prevozov in zahteve po metanizaciji.

Ob koncu so predstavniki izvršnega odbora Slovenske skupnosti opozorili na bližnji pokrajinski kongres in na problematiko, ki se bo na njej obravnavala. Za delegata iz miljske občine je bil določen Danilo Šavron.

DIAMANTNA MAŠA

Msgr. PETRA ŠORLIJA

Pri Sv. Ivanu v Trstu je bilo v nedeljo, 6. t.m., veliko slavlje. Kaplan svetoivanske župnije Peter Šorli je slavil 60-letnico mašniškega posvečenja in ob veliki prisotnosti svetoivanskih vernikov bral mašo. Po maši je spregovoril tržaški škof Lorenzo Bellomi, ki je pohvalil dušnopastirsko delo msgr. Petra Šorlija pri Sv. Ivanu v vseh štiridesetih letih po vojni.

Slavljenju so potem priredili sprejem v Marijinem domu pri Sv. Ivanu.

SLOVENSKI PREDSEDNIK — KAMEN SPOTIKE

Listarski deželni svetovalec Gambassini — ta se ni pridružil novi skupini z imenom Občinska lista — se je konec prejšnjega marca hudo spotaknil nad izvolitvijo svetovalca Slovenske skupnosti Draga Štoka za predsednika stalne deželne komisije za kulturo in šolstvo. Vložil je celo vprašanje in zahteval od predsednika deželne vlade pojasnila, češ da je bilo poverjeno predstavniku »maloštevilne etnične manjšine« predsedstvo tako kočljive komisije, ki je pristojna za področje kulture in šolstva.

V svojem odgovoru se je predsednik Biasuti začudil nad vprašanjem g. Gambassinija in poudaril prepričanje, da predstavnik etnične manjšine more dostojno predsedovati eni stalnih deželnih komisij in da ni nobenega razloga proti njegovega predsednikovanju.

Tudi sam dr. Štoka je v zbornici odločno nastopil proti izvajanjem svetovalca Liste za Trst Gambassinija in mu očital, da ima njegovo modrovanje rasističen prizvok. Zato je tudi omenil možnost prijave na mednarodno sodišče v Haagu.

Vladni komisar v Nabrežini

Vladni komisar v Furlaniji - Julijski krajini, tržaški prefekt doktor Eustachio De Felice, je 4. aprila obiskal devinsko-nabrežinsko občino. Spremljala ga je Maria Augusta Marrosu. Gosta so sprejeli župan Brezigar, podžupan Calvi ter odborniki Gobbo, Bussani in Contento.

V dolgem in prisrčnem pogovoru je župan Brezigar orisal dejavnost in programe devinsko-nabrežinske občinske uprave ter se še posebno zaustavil na odnosih, ki jih ta vzdržuje s centralnimi in krajevnimi državnimi organi. V tem okviru je podčrtal vnemo uprave za omikano, družbeno in gospodarsko rast občine.

Med številnimi argumenti je župan orisal komisariju De Feliceju pobude občine, ki jih trenutno obravnava ministrski svet: zvišanje razreda občine, ki bi omogočilo vključitev visoko kvalificiranega osebja, vključno tistega z univerzitetno izobrazbo na upravnem področju, v občinski organik; nov občinski grb, ki ga je občinski svet že odobril in ki sedaj čaka na odobritev predsedstva ministrskega sveta, ter predlog, da bi občini podelili odličje za odporniško gibanje, ki je bil že predstavljen v rokih, predvidenih po zakonu.

Župan je nato orisal še nekatere pobude v zvezi z velikimi deli, med katerimi so bila nekatera že realizirana z bistvenimi prispevki tržaškega sklada. Komisar De Felice je bil seznanjen tudi s potekom postopka za odobritev novega splošnega regulacijskega načrta ter s perspektivami turističnega razvoja občine.

Prefekt se je nato zahvalil za vabilo ter izrazil veliko zanimanje za pobude devinsko-nabrežinske občine in je zagotovil

svojo naklonjenost pri reševanju tistih, ki so tesno povezane z državnimi organi.

Ob koncu srečanja je župan v imenu občinske uprave daroval uglednemu gostu kamniti krožnik v spomin na njegov obisk v vasi, ki praznuje 2.000-letnico kamnolomov. Nato si je komisar v spremstvu župana ogledal razstavo ob 2.000-letnici nabrežinskih kamnolomov.

—O—

PROCESIJA S SVEČAMI

Ob tretji obletnici ponovnega odprtja cerkvice na Pečah nad Botačem v bogoslužne namene bo tudi letos običajna procesija s svečami.

Ob tej priliki bomo ponesli tudi sliko »Marije z detetom«, ki je razobešena v cerkvi v poletnih mesecih. Na pol poti bo kratko razmišljanje o miru.

Zbrali se bomo v **soboto, 12. aprila, ob 19. uri** pred cerkvijo v Boljuncu. Od tu bomo nadaljevali pot na Peče. Po maši bomo tudi zapeli Mariji v čast. Nato se bomo podali vsi skupaj v procesiji z lučkami proti Boljuncu.

ZAČEL SE JE KONGRES KPI

■ nadaljevanje z 2. strani

su odigrale bistveno vlogo tri komisije. Politična komisija bo pregledala vse predlagane popravke h kongresnim dokumentom in bo lahko tako imenovane »teze« spreminjala in prilagajala. Komisija za statut in strankina vprašanja bo pregledala predloge o strankini organizaciji. Volilna komisija pa bo predlagala kandidate za novi centralni komite in za osrednji nadzorni odbor.

Zastrupljeno vino tudi v Trstu

Tudi v Trstu se nadaljuje sodna preiskava v zvezi z zastrupljenim vinom zaradi primešanega metilnega alkohola. Laboratorij krajevne zdravstvene enote v ulici Lamarmora je še dalje na razpolago vsem, ki želijo pregledati sumljive vinske vzorce. Doslej so opravili analize 500 steklenic. V večini primerov so ugotovili, da v vinu ni metilnega alkohola. Izjemo predstavljajo steklenice vinarskega podjetja Pro.Di.Vini iz Roddija v pokrajini Cuneo. Zaplenili so 80 steklenic, ki so bile napolnjene v omenjenem piemontskem vinarske mpodjetju in ki jih je neka tržaška

družina nakupila na dražbi zasebne televizijske postaje Telepadova. Steklenice s primešanim metilnim alkoholom je zaplenila sodna oblast.

O vinskem škandalu je spregovoril predsednik deželne ustanove za kmetijski razvoj Del Gobbo, ki je poudaril, da vinogradniki Furlanije - Julijske krajine niso vpleteni v afero. V naši deželi delujejo namreč mali in srednji proizvajalci, ponarejevanje vina pa so zagrešila velika vinarska podjetja. Del Gobbo je zato predlagal strogo nadzorstvo predvsem nad proizvodnjo velekletarjev

Večerni koncert v goriškem avditoriju

Na četrtkovem (27.3.) večernem koncertu v goriškem avditoriju je klavirska koncertna dejavnost res dosegla višek z nastopom Carla Josè Seno, ki ni pustil prav nobene možnosti za improvizacijo, a je vse, kar je občinstvu predstavil, bilo do kraja proučeno in poglobljeno. Uvod je predstavljal Chopinov preludij v Cis duru op. 45, ki je kot vsi preludiji nekakšna šolska stvaritev. Toda tudi to je znal Seno podati z jasnimi prikazom inspiracije, ki jo skladba vsebuje, a še lepše je izzvenela Sonata št. 3 Op. 58, kjer je solidna žilavost elementov pronicala skozi zračno lahкотnost Scherza in zanesenosti Larga, ki je v

svoji tripartitni formuli izzvenel kakor kak noturno.

Sledila je Prokofieva Sonata št. 2 op. 14, skladba, ki v sebi združuje moderne inovacijske glasbene elemente in klasicističen navdih. Tu je očitno izstopala Senova osebna, skrajno težavna klavirska tehnika. Zaključni skladbi sta bili Lisztovi »Les Cloches de Geneve« in Študija št. 10 v A molu, ki sta glasbeniku dali še največjo možnost prikaza svojega kvalitativnega igranja. Izven programa sta bili izvedeni še po ena Chopinova in Schribinova Študija. Prof. Patrizia Nicoletti je povezovala točke na sporedu.

L. Q.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Izšel je izbor spisov Simone Weil

Revija 2000, ki izhaja v Ljubljani, občasno izdaja tudi monografske posebne številke. Pred kratkim so izdali izbor iz spisov francoske filozofinje Simone Weil, ki gotovo pomeni enega vrhov sodobne človeške duhovnosti. Izbor je pripravil in prevedel Vili Stegu, zbran pa je pod skupnim naslovom »Trepet in poslušnost«. Gre za odlomke iz zapisov Weilove, ki so zbrani v delih »Chaiers«, »Connaissance surnaturelle«, »Attente de Dieu« in »Ecrits de Londres«. V slovenskem prevodu so odlomki razdeljeni vsebinsko na enajst tematsko različnih poglavij in na nekaj odlomkov in pisem iz njene zapuščine.

Poleg odlomkov Weilovih del knjiga objavlja tudi prevajalčev »poskus osvetlitve mišljenja Simone Weil« pod naslovom »Jeruzalem za atenskim obzidjem — ali strast po absolutnem«. Vsekakor to ni lahko delo, saj sta osebnost in mišljenje te izredne ženske zelo bogati in raznoliki. Tako pravi o njej Vili Stegu »Ustvarjalno delo Simone Weil, francoske Judinje, ki je bila rojena leta 1909 v Parizu in je umrla stara komaj štiriinšestdeset let kot begunka pred Hitlerjem 23. avgusta 1943 v bližini Londona, je izzivalo in še izziva najbolj nasprotujoča si mnenja tako med Judi kot katoličani.« Če bi hoteli v nekaj besedah označiti njeno osebnost bi morali o njej reči, da je to ibla oseba z izredno voljo, ki je od sebe zahtevala izredno veliko samonadzorovanja in doslednega življenjskega radikalizma. Vse življenje jo je preganjala velika želja po resnici, kar je seveda vplivalo na njeno pokončno in večkrat celo težko razumljivo držo, ki pa je temeljila na »najglobljem etičnem prepričanju, da nima pravice živeti v boljših pogojih kot revni in zapostavljeni«.

Seveda je izredno razgibana duhovnost Simone Weil imela tudi stimulativno okolje, kar ji je omogočalo, ob veliki marljivosti, stalno napredovanje in poglobljanje svojega premišljevanja. Slovenci smo doslej o njej vedeli le malo, saj jo je predstavil Edvard Kocbek najprej v reviji Nova pot, študija pa je izšla tudi v knjižni publikaciji.

Knjiga, ki jo imamo v rokah, nam omogoča, da tudi v slovenščini iz »prve roke« spoznamo vsaj del njenega dela. Stegu razčlenjuje njeno ustvarjalno delo na »tri različna območja: družbeno-zgodovinsko, filozofsko in religiozno območje«, malo dalje pa pravi: »Notranja struktura filozofske misli Simone Weil, ki določa tako njena družbenozgodovinska kot tudi religiozna razmišljanja, se nam kaže kot struktura protislovnosti in absurdnosti človekovega bivanja«.

Gre torej za pristop, ki popolnoma odraža sodobno življenjsko razdvojenost in je zaradi tega njena misel močno aktualna. Vsekakor je taka, da bi zahtevala temeljitejšo predstavitev.

Branje teh odlomkov, čeprav jih vsebinsko povezujejo poglavja, je precej zahtevno prav zaradi načina pisanja Simone Weil. V bistvu gre za zapise, utrinke misli, kratka, sintetizirana razmišljanja, polna mislenih preskokov, kar seveda otežkoča sistematično in logično predstavitev njene misli. Po drugi strani pa izredna razgibanost in natrpanost zapisov ustvarjata napetost in stavilo k samostojnemu razmišljanju, samostoj-

nemu poglobljanju vprašanj in misli, ki jih za piše nemirna duša Simone Weil.

Naj bralcem predstavimo nekaj njenih misli. Na strani 55 beremo »Pri študiju vedno razvijamo le sposobnosti diskurzivnega mišljenja in domišljije, nikdar pa intuitivnih sposobnosti. A razviti je treba tudi te. Razvijajo se, ko nespoznavno in nerazumljivo premišljujemo iz obličja v obličje — vendar nerazumljivo iznad njegovega smisla in pomena ne pa po njiju. Ta sposobnost intuicije je genij. Potrebna mu je poklicanost, vendar ne, kakor da bi mu bila dana že od rojstva in bi ne bila potrebna nobena vaja, marveč v tem smislu, da je zrenje, v katerem se vadi, tako mučno in tvegajoče in povzroča zato mučno ločitev, da bi nas v to zrenje ne mogel zvabiti noben človeški motiv in nobeno gibalno. In vendar bi morali mlade ljudi navajati na to po meri njihovih sposobnosti.« Ali misel na strani 155, ko pravi: »Duhovnost dela. Delo nam daje do onemoglosti okušati odbijanje krogle smotrnosti: delamo, da bi jedli, jemo, da bi delali. Če nam je cilj le eno od obojega, ali če eno od drugega ločimo, smo izgubljeni. Krogotok je resnica...« ali malo dalje, na straneh 157, 158 pravi: »Občestvo je močnejše od posameznika na vseh področjih, razen na enem samem: na področju misli.

Občestvo je po svoji določitvi močnejše od posameznika. Zamljatin: 'pravica' posameznika nasproti družbi je tako smešna kot pravica enega grama nasproti eni toni.

Posameznik ima le eno moč: misliti. A ne tako kot pričakujejo politiki — idealisti — zavest, mnenje itd. Misel ustvarja moč, ki je upravičena v toliko, v kolikor posega v materialno življenje«.

Te tri misli Simone Weil, ki smo jih izbrali v izboru »Trepet in poslušnost« so res le drobec vsega bogastva, ki se skriva na njegovih 240 straneh. Bralec je lahko zaslutil, da gre za delo, ki je obogatilo slovenske filozofske publikacije z žlahtnim in plemenitim izborom misli ženske, ki ni bila samo izboren mislec, ampak tudi oseba, ki je skušala živeti svoja prepričanja, ki se je aktivno in v prvi osebi borila za dobro, za resnico, za ljubezen.

M. T.

Revija Meddobje

Ze pred časom je prišla v Evropo zadnja številka revije Meddobje, ki jo izdaja Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu. Gre za dvojno številko na začetku 21. letnika publikacije, ki ima v podnaslovu oznako »splošno-kulturna revija« in ki povezuje slovenske kulturne ustvarjalce v zdomstvu. V tej številki izstopa esej Vinka Brumna z naslovom »Kultura in narodnost«. Gre za zelo poglobljeno analizo obravnavane teme, ki je prežeta s skrbjo za ohranitev narodnostne identitete v zdomstvu. Ta misel je posebej zgoščena ob koncu dolgega sestavka, kjer beremo naslednje savke: »Kaj bi bilo treba storiti, če bi na vsak način hoteli in mislimo, da bi bilo tako prav, da otroci slovenskih staršev v izselejnstvu ostanejo Slovenci? To, kar smo že večkrat omenjali: spremeniti bi bilo treba njihovo okolje s takim, v katerem bi slovenski kulturni dejavniki bili močnejši kot tujerodni. Kako bi se moglo to doseči? Domov v Slovenijo otrok ne moremo pošiljati, s tem bi jih ločevali od družin in v nekem pogledu slabili lastno prizadevanje. Storiti bi bilo treba nekaj tukaj, kjer smo. To pa je: okrepiti slovensko kulturnost naših družin, da bi zares izžarevale slovenstvo«.

V zadnji številki Meddobja dalje izstopa sestavek Tineta Debeljaka »Poskus predstavitev poljskega pesnika in dramatika Karla Wojtyły, papeža Janeza Pavla II.« Poleg obsežnega eseja objavlja Debeljak tudi vrsto pesmi in dramskih odlomkov, ki jih je sam prevedel iz poljskega izvirnika. Isti avtor objavlja tudi nekaj prevedenih pesmi češkega pesnika Josefa Hore. Za slovensko kulturno zgodovino je pomemben tudi prispevek že pokojnega Rajka Ložarja z naslovom »Nekaj spominov iz mojega življenja in dela«. Na prvih straneh Meddobja je venec 14 pesmi z naslovom Križev pot. Napisala jih je Dolores Tersegla, poznana tudi tukajšnjemu kulturnemu okolju po objavah v tržaški Mladiki.

Dva prozna prispevka sta poslala za to številko slovenske argentinske revije še Lev Detela in Tine Kovačič. Bogat, kot običajno, je tisti del revije, ki objavlja poročila, recenzije in aktualna razmišljanja. Zlasti ocene segajo tudi v Evropo: med drugim beremo poročilo Franceta Papeža o »Celovškem zvonu«. Ta številka Meddobja obsega tudi umetniške priloge, in sicer dela akademске slikarke Bare Remec in slikarja Ivana Bukovca. Raven te najnovejše številke Meddobja ostaja na višini, ki jo poučeni del slovenske javnosti ceni že nad dve desetletji.

Literarna nagrada »Vstajenje« za leto 1985

Komisija literarne nagrade »VSTAJENJE«, ki jo sestavljajo prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, urednik Mladike Mario Maver, pesnika Ljubka Šorli in prof. Zora Tavčar, se je sestala dne 26. marca 1986 v Trstu na sedežu Slovenske prosvete in pregledala 19 knjig, ki so jih v preteklem letu izdali zamejski in zdomski besedni umetniki. Odločila je, da podeli literarno nagrado »VSTAJENJE« za leto 1985 pesniški zbirki Franceta Papeža Dva svetova, ki je izšla pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu.

Komisija je takole utemeljila svojo odločitev: Zbirka je nastala iz avtorjeve razpetosti med dva svetova, slovenskega domovinskega in ameriškega zdomskega. Pa tudi iz dveh momentov časa, polpreteklosti in sedanjosti. Oba svetova in obe časovni

stvarnosti se prepletajo. Povsod je prisoten slovenski človek, slovenska zemlja, zgodovina in revolucija ter trdo delo za usakdanje kruha v novem svetu. Avtor, po rodu Belokranjec, živi iz dveh kultur, ki ju neprisiljeno spaja in sprejema. Domovino čuti v vsem duhovnem življenju, prav tako pa tudi novi svet, ki mu že ni tujina, ampak svet, ki ima svoje vrednote in ga je mogoče ljubiti. Pesniški izraz je nazoren in stvaren, poudarek je na refleksiji in metafizični ekspresivnosti. Jezik je sodoben in slikovit. Ta poezija je plemenito povezana s slovensko kulturo.

Svečana podelitev nagrade je bila 7. aprila v Peterlinovi dvorani.

Denar za nagrado je poklonila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, za kar se ji komisija iskreno zahvaljuje.

ŠIRITE NOVI LIST!

UMRL JE ANTON BERLOT

V petek 14. marca t.l. je v bolnišnici v Izoli ugasnil Anton Berlot, raziskovalec etruščanskega jezika. Pokopan je bil naslednjo sredo v Solkanu, kjer je preživel svoja zadnja leta. Dočkal je bil visoko starost 89 let. Širša slovenska javnost ga je poznala še zlasti po njegovih raziskavah etruščanskih napisov, katerih besedilo je razreševal na osnovi slovanskih jezikov. Bil pa je tudi pesnik, slikar, matematik, poznavalec številnih jezikov. Skratka nemiren duh, ki je iskal in odkrival do pozne starosti.

Toni Berlot se je rodil 1897 v Trstu, v zavodni družini s sedmimi otroki. Družina je bila slovensko zelo zavedna. Ker v mestu ni bilo slovenskih višjih šol, italijanske pa so bile prepojene z iredentističnim duhom, ga je mati vpisala raje na nemško realko. Kot dijak je čutil zlasti še nagnjenje do jezikov, v govoru in pisavi je obvladal nemško in angleško, znal je latinsko in grško; pozneje, po prvi vojni, se je v Jugoslaviji odlično naučil srbohrvaščine, pa tudi ruščine. Prvič se je bil namreč poročil z Rusinjo, toda žena mu je kmalu umrla. Kasneje se je znova poročil.

Leta 1915 so ga še iz šole vpoklicali v vojsko, 18-letnega. Uspel pa je potem, da so mu odobrili študijski dopust, ker se je bil vpisal na visoko šolo za kmetijstvo (Bodenkultur) na Dunaju. Vendar študija ni nadaljeval, ker je zbolel. Vrnil se je v Trst, kjer je v nekaj mesecih dočkal konec vojne.

Ko so takoj po prvi vojni izbruhnili boji za Koroško, se je pridružil Maistrovim borcem. Na tem položaju se je zelo izkazal.

Nastanil se je potem v novi državi SHS in se zaposlil kot carinski uradnik. Za njim je prišla tudi ostala družina. Prebivali so večinoma na Stajerskem, vse do druge vojne.

Ob izbruhu druge vojne je bil Toni Berlot v Ljubljani, zasedeni po Italijanih. Bil je ilegalno povezan s partizani. Dasi Italijani niso imeli proti njemu jasnih dokazov za njegovo ilegalno delo, so ga zaprli kot osumljenca. Njegov patriotizem in tržaško poreklo sta jih navdajala z nezaupanjem.

V zaporu je srečal številne slovenske patriote, med temi tudi pisatelja Juša Kozaka. Slednji mu je kasneje odmeril posebno vlogo carinika Boltarja v svojem delu »Lesena žlica«.

Ker italijanska okupacijska oblast ni našla utemeljenih dokazov za svoje sume, in Toni Berlot se je znal tudi dobro zagovarjati, so ga končno izpustili. Spet je deloval kot carinik, povezan s partizani. In leta 1944, ko je bil na Planini pri Postojni, ga je partizansko vodstvo vpoklicalo na položaj. Bil je v raznih brigadah, deloval zlasti kot dešifrador za vojna poročila, ker je poznal toliko jezikov.

Ob koncu vojne pa kot tolmač pri jugoslovanski vojski na Primorskem, v stiku z Angleži in Amerikanci, ki so bili zasedli Gorico in Trst.

Po vojni je bil v vojaški službi v Ljubljani, zatem pa na Vojnogodovinskem inštitutu v Beogradu, kjer je tudi dočkal upokojeve s činom majorja.

Zanimanje za etruščanski jezik se je pri Toniju Berlotu začelo že leta 1930, potem ko je preučil delo Tabulae Staroitalii Slavjanske (Dunaj 1835), ki ga je napisal slovaški profesor Jan Kollár. Gledanje, ki ga je v znanosti zastopal npr. tudi Šafarik in drugi, toda nemška znanost, ki je imela v Srednji Evropi prevladujoč položaj, je vztrajno odklanjala vsakršno misel o predzgodovinskem poreklu Slovanov.

Po večletnih raziskavah je Toni Berlot objavil v nemščini študijo o jeziku Etruščanov —

Eine Studie der Sprachen der Rassenen oder Etrusker (Zürich 1966), v kateri razrešuje etruščanske in retijske napise na slovanski osnovi. Študija je vzbudila veliko zanimanja, pa tudi pomislekov, vse do ostrega nasprotovanja. Leta 1984 je izšla tudi v slovenščini, skupaj z Ivanom Rebcom, ki je napisal zgodovinski del.

Ne glede na to, koliko je njegovo delo priznano, lahko vendarle mirno rečemo, da je Toni Berlot s svojim delom ponovno spodbudil pri nas zanimanje in raziskovanje davne preteklosti Slovanov in Evrope, ki je že dolgo, predolgo mirovalo, dasi so bile razlage, pogojene v glavnem od nemške strani, o vsem tem nezadostne, povsem preživele. Vprašanje, ki terja tudi po njegovi zaslugi ponovne preučitve.

Jožko Šavli

—O—

TEOLOGIJA OSVOBODITVE

V Vatikanu so 5. t.m. objavili dokument o teologiji osvoboditve z naslovom »Krščanska svoboda in osvoboditev«. Listina je dolga 60 strani in jo je na tiskovni konferenci predstavil kardinal Ratzinger, prefekt kongregacije za nauk o veri. V listini je rečeno, da je katoliška Cerkev odločno za človekovo osvoboditev, zaradi česar poziva kristjane, naj se zavzemajo za pogumne reforme. Katoliška Cerkev odklanja razredni boj, mit revolucije in oboroženo borb. Takšna borba je dovoljena samo v skrajnih primerih zatiranja in po natančni preučitvi položaja. Za Cerkev je dialog tista redna pot, ki omogoča odpravo sporov. Cerkev se zato zavzema za sporazumevanje in tudi za pasivni odpor. Temeljno načelo namreč ostajata zaščita človekove osebe in krščanska ljubezen, s katero ni združljivo sovraštvo do nasprotnikov.

Jens Peter Jacobsen: Strel v megli

Prevedel F. S.

Prebledel je kot mrlič in jo ošinil s pogledom, ki je bil na pol pogled bolnega psa in samo na pol pogled razžaljenega moža. Agata je skrila obraz v dlani in šla proti odprtih durim. Tam je za trenutek obstala in se naslonila, kot da se je loteva omotica, potem je pogledala prek rame nanj in rekla mrzlo in mirno: »Henning, samo to ti rečem, ni mi žal, da sem storila.«

Potem je šla.

Henning je sedel dolgo tu kot omotičen, potem se je opotekel v svojo sobo in se vrnil na posteljo. Studil se je sam sebi. Zdaj je bilo vse končano — najbolj pametno bi bilo, da bi si pognal kroglo v glavo; živeti — vlačiti se skozi vse življenje s škilečim pogledom kot obran pes? — Ne! — S tem, da ga je udarila, ga je zaznamovala z znamenjem sužnja in prav je imela; proti takemu prostastvu ni bilo mogoče storiti nič drugega. Kako jo je ljubil! — goreče — blazno; a ne kot mož, kakor pes — v prahu pred njenimi nogami kot pred podobo božanstva. Stala sta na vrtu, vrezavala je svoje ime v drevo, veter se je igral z njenimi kodri, poljubil je frfotajoči koder in je bil srečen naslednje dni; ne, njegova ljubezen ni bila nikoli moško pogumna ali polna veselega upanja, suženj je bil v

vsem, v svoji ljubezni, v svojem upanju, v svojem sovraštvu. Zakaj ni verjela, kar ji je povedal, ampak slepo zaupala Nielsu? Nikoli se ji ni zlagal; to je bilo prvo nizkotno dejanje, ki ga je izvršil, in ona je to takoj spregledala! To je bilo, ker mu ni nikoli prisojala kaj drugega, kakor nizkotnost in prostastvo. Nikoli ga ni razumela, in zaradi nje je prenašal to dolgo, žalostno življenje na Stavnedi, kjer mu je vsak grizljaj zagrenila misel, da je podarjen. Zbesnel bi ob tej misli: kako je sovražil samega sebe zaradi neumne potrpežljivosti, zaradi svojega ponižnega upanja. Lahko bi jo umoril za to, da ga je zmaličila v tak značaj. Hotel se je maščevati, da mu poplača dolga leta ponižanja, tisoč bolestin ur. Maščevanje za svoj izgubljeni moški ponos, maščevanje za svojo suženjsko ljubezen in za udarec v lice.

Tako se je zdaj zibal v sanjah o maščevanju kot prej v sanjah o ljubezni. Ni se ustrelil in tudi ni odpotoval.

*

Nekega dopoldneva, dva ali tri dni po tem, je stal Henning na dvorišču s puško in lovsko torbo. Ko je tako stal, je prijezdil Niels Bryde, tudi opravljen za na lov, in dasi si nista bila prav nič dobra, sta

vendar prijazno govorila med seboj in hlinila prav veliko veselje, da je nanese naključje in gresta lahko skupaj na lov. Šla sta potem skupaj na »Röne«, na precej velik, pustinski, nizki in ravni dok zunaj v ustju fjorda. »Röne« so jeseni zelo radi obiskovali morski psi, valjali so se po nizkih, od brega se raztezajočih sipinah ali pa spali na velikih, ploskih kamnih, ki so ležali ob obrežju. In nad te sta šla. Ko sta prišla na kraj, je šel vsak svojo pot vzdolž ob vodi. Sivo, megleno vreme je privabilo mnogo morskih psov na otok in slišala sta pogosto strele drug drugega. Polagoma se je megla zgostila in okoli poldne je ležala tako gosto in tesno nad otokom in fjordom, da ni bilo mogoče na dvajset korakov razločevati kamnov in morskih psov.

Henning je sedel spodaj ob obali in strmел v meglo. Bilo je čisto tiho, samo lahen, plivkajoč glas vode in prestrašeno žvižganje samotnega ptiča na obali se je včasih dvignilo iz težkega dušnega molka.

Bil je utrujen od vseh teh misli, utrujen od upanja, utrujen od sovraštva, bolan od sanj. Čisto tiho sedeti in zaspano strmeli predse, mislili o svetu kot o nečem, ki je daleč nekje v daljavi, kot o nečem, ki je že za njim, tu sedeti čisto mirno in pustiti, da ure druga za drugo odmirajo, to je bil mir, to je bila skoro blaženost. Tedaj je zadonela pesem skozi meglo, vesela, vriskajoča:

Kot maj si se svatovsko odela, dekle,
zdaj pojdi, nevesta moja, z menoj na dom!
Igrajte, godci, igrajte!

Senator Frank Lovše 90-letnik

Visoko starost je dočakal Frank Lovše (Lausche), ameriški senator iz zvezne države Ohio, 90-letnik, ki jo je praznoval v jeseni preteklega leta. Za to priložnost je Ameriškoslovenski inštitut, ki ga vodi poštvovalni prof. dr. Edi Gobec, izdal posebno knjigo s prispevki številnih sodelavcev. Knjigo je uredil prof. E. Gobec. V njej pa so zbrana številna pričevanja o življenju

Slovenian Research Center of America Inc., 29227 Eddy Road, Willoughby Hills, Ohio 44092, U.S.A. Knjiga ima naslov »Ohio's Lincoln Frank J. Lausche« t.j. Frank J. Lovše, Lincoln Ohio.

Frank Lovše je bil rojen 1895 v Clevelandu, od matere Francke in očeta Lojzeta, priseljencev iz Dolenjske. V družini je bilo deset otrok. Odraščal je v slovenski četrti mesta, na St. Clairu, v slovenski fari Sv. Vida. Starši so mu nudili katoliško vzgojo, kakor je bila značilna za tedanje slovenske ljudi. Mati Francka je bila zavedna, delovna, in imela je čudovit glas, ko je pela v cerkvi. Vzgoja v mladosti je Franku vtisnila pečat za vse življenje, bil je katoličan in zaveden Slovenec, kljub karieri v ameriškem političnem življenju.

V dvajsetih letih je doštudiral pravo in postal občinski sodnik v Clevelandu. Na svojem položaju si je pridobil takšen ugled, da so ga njegovi pristaši hoteli za župana. To je bilo že 1935 in potem 1937 in še 1939, ko kandidature ni sprejel. Pristal pa je 1941 in bil izvoljen, zatem ponovno leta 1943, ko je prejel celih 71 odst. glasov. Leta 1944 je sprejel kandidaturu za guvernerja zvezne države Ohio, kar so mu celo ožji prijatelji odsvetovali, češ da kot katoličan in še iz priseljenke družine nima nobenih možnosti. Vendar je vztrajal in bil izvoljen. V naslednjih letih pa še petkrat zaporedoma, dokler ni postal leta 1956 senator, prvi senator demokratske stranke iz Ohia. V senatu je ostal celih 20 let.

Ni mogoče na kratko popisati vsega dela, ki ga je bil opravil kot guverner in kot senator, bodisi za Ameriko kot tudi za slovenske ljudi v tej državi. Iz knjige, ki je izšla za njegov visoki jubilej, pa se nam pokaže njegova plemenita osebnost, izredna poštenost, tako da je užival pri svojih sodelavcih in drugih senatorjih nesporen ugled.

Med številnimi priznanji in čestitkami za njegov jubilej, ki so objavljena v knjigi, najdemo tudi voščilo celovške Mohorjeve (ravn. Horn-

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE

HIRANILNICA IN POSOJILNICA
OPICINE - TRIEST

VABILO

Spoštovani član!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega zбора, ki bo v prvem sklicanju dne 18.4. 1986 ob 11 uri v drugem sklicanju v

nedeljo, 20. aprila 1986

ob 9.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio št. 1 z naslednjim

dnevnim redom

1. Poročilo Upravnega sveta in Nadzornega odbora
2. Razprava o poslovnem obračunu 1985 in o poročilih, glasovanje za odobritev poslovnega obračuna, poročil in predloga o delitvi dobička
3. Določitev zneska, ki ga morajo doplačati novi člani ob sprejemu v zadrugo
4. Določitev najvišjega zneska posojila, ki se sme podeliti posameznim prosilcem
5. Določitev sejin za upravitelje in nadzornike
6. Soudeležba pri zvišanju družbene glavnice ICCREA
7. Volitve štirih upraviteljev, efektivnega ter dveh nadomestnih članov Nadzornega odbora

Upravni odbor

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Ulica F. Filzi 10 - Trst

VABILO DELNIČARJEM

na redni občuni zbor, ki bo v prvem sklicanju v »Gregorčičevi dvorani« v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, dne 18. aprila 1986 ob 14.00 in v drugem sklicanju v istih prostorih

v soboto, 19. aprila 1986

ob 9.30, z naslednjim dnevnim redom:

1. poročilo upravnega sveta;
2. poročilo nadzornega odbora;
3. predložitev bilance poslovnega leta 1985 in zadevni sklepi.

Občnega zbora se smejo udeležiti, s pravico glasovanja, delničarji, ki bodo položili svoje delnice pri družbenem sedežu, vsaj pet dni pred občinim zborom.

Upravni svet

nju in delu omenjenega senatorja, ki se uvršča med najpomembnejše osebnosti političnega življenja Amerike v 20. stoletju. Naslov inštituta:

Gozd zeleni se nama smehlja,
loka je rōž vsa pisana,
na nebu sončece plapola,
po nebesu plešejo krogi zvezda.
Škrjanček svatovske pesmi spleta,
kukavica nama vso srečo obeta.
Skrb, nevesta, pa naju ne pozna.

Bil je jasni glas Nielsa Brydeja. Henning je skočil pokoncu. Kot blisk je vzplamtel v njem sovraštvo, oči so gorele, smejal se je kot blazen, potem je naslonil puško na lice.

Skrb, nevesta, pa naju ne pozna,
je spet zadonelo. Pomeril je v smeri glasu v meglo, zadnje besede so umrle v poku — potem je bilo vse tiho kot prej.

Henning se je moral nasloniti na puško, iz katere se je kadilo, pridržal je diha, da bi slišal — ne, hvala Bogu! Bilo je samo plivanje vode in daljni krik splašenih utev. — Da! Ječalo je tam v megli. Vrgel se je na zemljo, zakril obraz v vresje in si tiščal ušesa. Razločno je videl spačeni obraz, krčevite sunke udov in rdečo kri, ki je nevzdržno vrela iz prsi, tok za tokom, z vsakim srčnim utripom pognan na dan, videl, kako kaplja na rjave grmiče vresja, curlja ob vejicah in steblih navzdol in pronica potem med črne korenine.

Dvignil je glavo in prislunil: še vedno je ječalo, a poguma, da bi šel tja, ni imel, ne ne! Zagrizel se je z zobmi v vresje, grebel z rokami v mehka tla, kot da išče kritja, valjal se kot blazen sem ter tja, a tam v megli še vedno ni bilo končano, še vedno je čul vzdihovanje.

Končno je onemelo. Dolgo je ležal in premišljal, potem se je splazil počasi po vseh štirih v meglo. Trajalo je dolgo, preden je mogel kaj videti, potem ga je končno našel ob vznožju malega grička. Bil je mrtev kot kamen; strel ga je zadel naravnost v srce.

Henning je vzel truplo na roke in ga nesel prek otoka v čoln, s katerim sta prišla sem, potem je vzel vesla in veslal na kopno. Od tistega trenutka dalje, ko je truplo videl, se je njegova vznemirjenost polegla in tiha, temna otožnost je stopila na njeno mesto. Mislil je na minljivost življenja in na to, kako bo njo doma obzirno pripravil.

Ko je priveslal na kopno, je šel na neko kmetijo, da najame voz. Mož je vprašal, kako se je nesreča pripetila. Poročilo se je kakor samo od sebe izoblikovalo na Henningovih ustnicah: Bryde se je tam zunaj na zapadni strani plazil s puško v roki prek griča, petelin je bil najbrž že na pol spro-

žen, gotovo se je kaj zataknilo vanj in puška je počila. Henning je lahko čul strel, ko sta bila blizu skupaj, in je poklical Brydeja. Ko ni dobil odgovora, se je vznemiril in šel za pokom, našel ga je ob vznožju grička, ležal je tam, a bil je že mrtev.

Pripovedoval je vse to mirno s priduršenim, žalostnim glasom in ni imel prav nikakršnega občutka krivde, ko je pripovedoval. Ko pa so truplo položili na voz, da se je vgreznilo v slamo, je omahnila glava na stran in s slabotnim udarcem udarila ob stranice; — Henning bi se skoro onesvestil in je bil res bolan na srcu, ko so vozili čez Borup na Hagededgaardo.

Njegova prva misel, ko je truplo oddal, je bila, da bi zbežal, in le z največjo muko se je premagal, da je ostal, dokler ni bil pogreb končan. Med tem čakanjem je ležal nekak mrzlični nemir v njem in nekaj čudno groznega v njegovih mislih; zato se niso mogle ustaliti nikjer, ampak so begale od ene stvari do druge. To nemirno vrvenje in kroženje misli, ki jim ni mogel dati obstanka, bi ga bilo skoro napravilo blaznega. In če je bil sam, je začel šteti ali je pa godel predse kako melodijo in bil takt z nogo, da bi tako nekam priklenil misli in jim preprečil, da bi ga potegnile spet v ta strašni, utrujajoči vrtinec. (Dalje)